

Putem elektronske dostave

ratel@ratel.rs

26. jul 2024. godine

Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge

Palmotićeva 2

11103 Beograd

PAK 106306

Republika Srbija

Dostaviti: Ljubici Marković

Predmet: Komentari na Nacrt Pravilnika o klasama radio-opreme

Amazon Kuiper Services d.o.o. Beograd ("Kuiper"), potpuno zavisno društvo Amazon.com, Inc. (zajedno "Amazon"), ovim putem podnosi predmetne komentare kao odgovor na zahtev za davanje mišljenja člana društva, koji zahtev je izdat od strane Regulatornog tela za elektronske komunikacije i poštanske usluge ("RATEL"), na Nacrt Pravilnika o klasama radio-opreme ("Nacrt Pravilnika").

Amazon razvija Projekat Kuiper, ne-stacionarnu satelitsku orbitnu (NGSO) konstalaciju satelita u niskoj orbiti Zemlje (LEO) radi obezbeđivanja sveprisutne širokopolasne usluge sa malim kašnjenjem za kućne korisnike, škole, preduzeća i institucije širom sveta, uključujući i Srbiju. Projekat Kuiper će takođe obezbeđivati fiksne i mobilne širokopolasne usluge za operatere mobilnih mreža, globalna preduzeća i državne korisnike. Putem Projekta Kuiper Amazon, će omogućiti povezanost tamo gde iste nedostaje, time pomažući prevazilaženje Digitalne Podeljenosti i obezbeđivanje pouzdanog pristupa komunikacijama.

I. Komentari na Nacrt Pravilnika

Ispod su navedeni Amazonovi komentari na Nacrt Pravilnika.

A. Proširenje pristupa na frekvencijski opseg od 28.8365-28.9485 GHz za stanice ne-koordinisanih Fiksni-Satelitskih Usluga (FSS) će biti od koristi korisnicima i preduzećima u Srbiji.

Odeljak 3.17.16 Nacrta Pravilnika, koji se odnosi na rad ne-koordinisanih FSS stanica sa NGSO konstalacijom, ne uključuje označavanje frekvencijskog opsega 28.8365-28.9485 za tu svrhu. Odluka 2 ECC Odluke (05)01¹ određuje frekvencijski opseg od 28.8365-28.9485 GHz za korišćenje ne-koordinisanih FSS

¹ ECC Odluka (05)01, Korišćenje opsega od 27.5-29.5 GHz od strane Fiksni Usluga i ne-koordinisanih Zemaljskih stanica Fiksni-Satelitskih Usluga (zemlja-svemir) odobrena 18. marta 2005. godine, izmenjena 8. marta 2013. godine, dostupna je na: <https://docdb.cept.org/download/2856>.

zemaljskih stanica, "uzimajući u obzir, do 1. januara 2020. godine, zastarele FS sisteme licencirane u ovom opsegu u pojedinim zemljama pre 18. marta 2005. godine." Dalje, Odluka propisuje da CEPT Administrations neće autorizovati razvijanje novih stanica fiksnih usluga (FS) u ovom frekvencijskom opsegu izuzev onih u već licenciranim mrežama. Ova Odluka prepoznaje da je korišćenje FS u opsegu od 28.8365-28.9485 GHz ograničeno na pojedine zemlje, i da je namera da se obustavi korišćenje FS u ovom opsegu. Takođe prepoznaje koristi od pristupa FSS ovim frekvencijama, i navodi da će FSS sistemi "pojačati i omogućiti širokopojasnu komunikaciju preko velikih oblasti u CEPT, uključujući i oblasti gde zemaljska sredstva nisu moguća ili dostupna."

Kuiper Sistem koristi frekvencijski opseg od 28.8365-28.9485 GHz za prenos od korisničkog terminala koji će sveobuhvatno biti postavljen u kućama, poslovnim, školama, državnim prostorijama, i na mobilnim platformama kao što je navedeno ispod. Da bi olakšao širi razvoj ovih korisničkih terminala u Srbiji, Amazon, sa dužnim poštovanjem, predlaže da RATEL prestane sa korišćenjem opsega od 28.8365-28.9485 GHz od strane FS sistema, premesti postojeće FS korisnike na druge frekvencije za korišćenje FS-a prema ECC Odluci (05)01 i odobri rad ne-koordinisanih FSS stanica, i fiksnih i mobilnih, u ovom opsegu.

B. Pojašnjenje uslova za ocenjivanje usaglašenosti za zemaljske stanice u pokretu omogućiće pružaocima usluga da brže ponude usluge potrošačima u Srbiji.

U vezi implementacije standarda za fiksne zemaljske stanice i zemaljske stanice u pokretu ("ESIM", takođe poznate i kao zemaljske stanice na mobilnim platformama "ESOMPS"), Amazon, sa dužnim poštovanjem, moli RATEL da pojasni dva elementa u Odeljku 3.17.14 Nacrta Pravilnika.

Prvo, ECC Odluke (05)01 i (15)04² opisuju u *razmatranju u*) i *razmatranju t*), redom, da se [u]sklađenost sa osnovnim zahtevima RE Direktive može dokazati usaglašenošću sa primenljivim harmonizovanim evropskim standardom(ima) ili korišćenjem drugih procedura za ocenjivanje usaglašenosti navedenih u RE Direktivi." U skladu sa evropskim regulatornim okvirom, Amazon shvata da Nacrt Pravilnika dozvoljava takve druge demonstracije (npr. testiranje od strane notifikovanog tela) i ne zahteva obaveznu primenu ETSI standarda EN 303 699 za fiksne zemaljske stanice i EN 303 979 za ESOMP.

Drugo, ECC Odluka (15)04 dozvoljava pomorskim i vazduhoplovnim ESOMP-ima da rade u celom frekvencijskom opsegu od 27,5-29,1 GHz dok su u međunarodnim vodama i vazдушnom prostoru, pod uslovom da ove stanice obezbede zaštitu zemaljskih FS stanica (videti *Odluku 3.b.*). Amazon, sa dužnim poštovanjem, moli da RATEL to precizno razjasni u Nacrtu Pravilnika navođenjem da ove vazduhoplovne i pomorske zemaljske stanice u pokretu mogu raditi na punih 27,5-29,1 GHz kada su u međunarodnim vodama ili vazдушnom prostoru. Ovo pojašnjenje će obezbediti doslednost sa Odlukom ECC (15)04.

II. Zaključak

Amazon čestita RATEL-u na svojoj posvećenosti ka unapređenju svog regulatornog okvira u svetlu novih i razvojnih tehnologija, uključujući i razvoj NGSO FSS sistema. Amazon ohrabruje RATEL da razmotri iznad

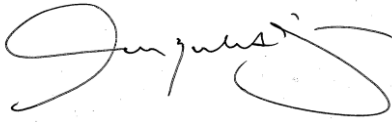
² ECC Odluka (15)04, usklađena upotreba, slobodan promet i izuzeće od pojedinačnog licenciranja Kopnenih, Pomorskih i Vazduhoplovnih Zemaljskih Stanica na Mobilnim Platformama (ESOMP) koje rade sa satelitskim sistemima NGSO FSS u frekvencijskim opsezima 17,3-20,2 GHz, 27,5-29,1 GHz i 29,5-30,0 GHz, odobrena 3. jula 2015. godine, izmenjena 20. novembra 2020. godine; dostupno na: <https://docdb.cept.org/download/1496>.

navedena pojašnjena radi olakšavanja šire primene satelitskih usluga širom zemlje, u skladu sa susednim zemljama i u korist potrošača u Srbiji.

Amazon je zahvalan RATEL-u na prilici da doprinese razvoju Nacrta Pravilnika, i raduje se što će raditi zajedno sa RATEL-om na proširenju širokopojasnog pristupa i povećanju izbora korisnika za više domaćinstava i preduzeća u zemlji, posebno u teško dostupnim oblastima.

Ukoliko imate bilo kakvih pitanja u vezi sa ovim podneskom, pozdravljamo priliku da se sastanemo sa RATEL-om kako bismo razgovarali o ovim komentarima ili bilo kojim drugim pitanjima od interesa za agenciju. Budite slobodni da nas kontaktirate na kuipercontact-rs@amazon.com u vezi bilo kog pitanja.

Sa poštovanjem,

Gonzalo de Dios
Head of Global Licensing
Projekat Kuiper
U ime Amazon Kuiper Services d.o.o. Beograd